

PASTOR

rivista pastorale

mahrug mis-Socjetà tal-Kleru Christus Rex

Vol XXXIV n. 309

Novembru - Dicembru 2003

Editorjal

- *40 Sena wara I-Koncilio* 2

Kummenti

- *Biex is-Sinodu jinftiehem aħjar Dun A. Portelli* 4
- *Sinodu Djocesan u I-Hajja Konsagrata P. W. Axiaq, OFM Cap* 6

Artikli

- *Dun Gorġ... Qassis Dun H. Scerri* 8
- *Id-Djakonat fit-Testment il-Ġdid* (Trad. ta' G.G. Attard) 11
- *L-Inkurunazzjonijiet ta' Xbihat Devoti - Il-Madonna fit-Titli kollha li nagħtuha (3/4)* P. A. Bonnici OFM Conv. 15
- *Antropoloġija Pawlina J.A. Fitzmyer SJ* (Trad. ta' G.G. Attard) 24

Virtujiet

- *Li żżomm shiħ* 41

Reċenzjoni

- *Aver cura la famiglia e il malato nell'approccio interdisciplinare* di Mons Charles Vella Arcivescovo C.F. Ruppi 43

Tistgħu tibagħtu l-artikli tagħkom fuq floppy disk 3½" jew permezz ta' e-mail lil: mbugeja@mail.global.net.mt
Is-'Suġġett', fil-każ ta' e-mail, għandu jitniżzel bħala "PASTOR".
Tinsewx tinklu t-titlu tal-kitba u l-isem shiħ tal-awtur f'kull materjal mibghut għall-pubblikazzjoni.

Dun Ĝorg... Qassis

Kif il-Beatu Ĝorg Preca għex is-sacerdozju

Dun Hector Scerri

Habb lil Alla. Habb 'il-Knisja tiegħu. Ghex qalb il-poplu. Bniedem t'Alla u bniedem fost il-bnedmin. Profeta. U ghax profeta kien bniedem t'Alla u qassis tal-poplu. Dan hu Dun Ĝorg. Kif għex il-vokazzjoni saċerdotali?

Se naqsam dawn il-ftit hsibijiet fit-tliet partijiet: l-ewwel, Kontemplazzjoni u intimità mal-Mulej; it-tieni, Saċerdot tal-poplu u mal-poplu; it-tielet, Għotja shiha.

1. Kontemplazzjoni u intimità mal-Mulej

Dun Ĝorg kien bniedem ta' kontemplazzjoni. Sammar harstu fuq l-Imghallem. Nimmaġinah ilissen il-kelmiet tant għeżeż: "Lejh biss infħares il-ġranet kollha ta' hajti"¹. Għal-hinjiet twal kuljum kien jitpaxxa bil-Mulej u fil-Mulej. Spiss nistħajlu fil-pożizzjoni tad-dixxip lu l-maħbub fl-Ahhar Ċena, rasu fuq sider Ĝesù, jisma' kull taħbita ta' qalbu. Mhux ta' b'xejn

li seta' jtenni u jfisser Lehen il-Maħbub! Dun Ĝorg għex din l-intimità shiha mal-Mulej. Kien bniedem ta' komunikazzjoni m'Alla... komunikazzjoni kontinwa, bniedem ta' talb. U mill-milja tal-Mulej huwa rċieva grazza fuq grazza (ara Ĝw 1,16). U dan qasmu massoċji. Mhux biss. Qasmu mal-poplu kollu. Minnu kulħadd kiel u gawda. Dun Ĝorg kien presbiteru ta' min jemmnu ghax dejjem ħabbar il-Kelma t'Alla li lejh kien fidil u sinċier. Fih naraw xhieda qawwija ta' saċerdot fis-smiġħ doċċi. Ix-xaqqa tal-Kelma, fil-kontemplazzjoni tagħha fit-talb.

2. Saċerdot tal-poplu u mal-poplu

Kulħadd jistqarr għalenija li Dun Ĝorg kien saċerdot tal-poplu. Kien qrib il-bnedmin kollha, speċjalment dawk batuti u fil-bżonn. Kien "dak li... jagħder ill-dawk li ma jafux u li jiżbaljaw, għax huwa mlibbes bid-dghufija" (Lk 5,2). "Kien żelanti hafna;

...dejjem umli u qalbu hanina mas-sofferenti; dejjem ifittex li jaghti xi tagħlima spiritwali; dejjem assidwu fil-qrar, tant li ġieli baqa' jqarar sa tard ħafna bil-lej; jippriedka b'mod li jista' jifhmu kulhadd, anke t-tfal żgħar². Hutu l-bnedmin kienu jingibdu lejh mhux ġħax kellu xi suttana nadifa jew xi żarbun blakkat jew leħja mqaxxra friska. Ingibdu lejh ġħax fih raw qalb tad-deheb. Anzi, tad-deheb l-iżjed i-fin. In-nies kienet tersaq għandu u tferra' għommha ġħax kienet taf li setgħet tafdah.

Dun Ġorġ huwa s-saċerdot pellegrin. Bħal Gesù kien joħroġ ifittex in-nies barra mit-tempju. Kien joħroġ bħal pellegrin, jersaq lejn il-miġruh ta' Ĝeriko bhas-Samaritan it-tajjeb. F'hajtu sar xebħ mar-Ragħaj it-tajjeb li jmur ifittex in-nagħġa li qabdet il-mogħdija tat-telfien.

Saċerdot tal-poplu. Ma beniex xi pedestall għaliex innifsu. Għex mal-poplu. Kellu l-polz tal-poplu fidejh. Tassew profeta. Għex qalb in-nies.

Għalhekk Dun Ġorġ jisthoqqu li jis-sejjah espert ta' l-umanità. Kien raġel għall-oħrajn u ma' l-oħrajn. Bi-istudju, bir-riflessjoni u b'sens profond ta' smiġi, kien bniedem istruwit, infurmat, ja-

jisma', sieket u umli. Kellu dak il-gherf tal-qalb, kien mogħni bis-sapientia cordis.

Dun Ġorġ xandar il-verità mingħajr tlaqliq. Fil-qadi tal-missjoni tiegħu ta' verità, nistħajlu jgħid ċar u tond fejn ma jafx u fejn m'għandux twiegħiba, fejn għadu hu stess qiegħed ifittex. Jistqarr il-verità u juriha bil-mod kif kien jgħix, bix-xhieda ta' hajtu. Kien bniedem ta' rikonċiljazzjoni, ġħax kien bniedem ta' prudenza u ta' għaqal. Dan ġħax ġħaraf jgħix id-dixxement spiritwali matul hajtu.

3. Għotja shiħa

Dun Ġorġ għex is-Salib. Hawnhekk is-saċerdozju tiegħu jidher fl-aqwa tiegħu. Huwa thaddan ma' dan il-Ktieb il-Kbir. Nistħajlu jgħid: "Nithaddnu ma' l-aqwa u l-akbar habib fidil tagħna u ħuna l-aktar għażiż Kristu Gesù kurċifiss b'mod tali, li tul dan il-pellegrinaġġ tagħna qatt ma nwarrbu mill-harsa tagħna; dan huwa l-ktieb tal-gwida u tal-veru mistrieh"³.

Kien is-saċerdot ikkunsmat, jiġifieri s-saċerdot mogħti kollu kemm hu, b"“gisem mogħti” u “demm imixerred”. Kull meta huwa lissen b'dik id-devozzjoni enormi l-kelmiet “Hudu u kulu ġħax dan huwa għismi”, huwa kien qiegħed

joffri, flimkien ma' Ģesù, ġismu u hajtu kollha bħala għotja, bħala sagrifikkju.

Biżżejjed thares lejh. Jigħbdek. Il-qdusija tfur minnu. Ta hajtu għall-Knisja. Ghereq il-ġħaraq u stinka qatīgħ fil-ghalqa tal-Mulej. Nesa illu nnifsu. Sar kollox għal kult-hadd. Kien qaddej fidil, ma jafx jgħid le, kien x'kien il-ħin u kien fejn kien.

Kif rajna, kien jgħożż il-Kelma t'Alla, jitlob fuqha, u filwaqt li titlaħħam fih kien jagħmilha tiegħu u jgħaddiha lill-oħrajn. Kien bniedem ta' talb, u ghax talab kellu l-qawwa li jaħdem bla waqfien. Kien jgħaddi mit-toroq, u jagħmel il-ġid lil-kult-hadd. Kien fidil u ubbidjenti lejn is-superjuri tiegħu.

Konklużjoni

Min qatt jista' jkejjel il-ġid moħbi li għamel Dun Ġorġ? Ma fittixx il-prosит. Ma fittixx l-unuri. Min jaf kemm qlub muġugħha farraq? Min jaf kemm erwieħ sabu l-paċi ta' Ģesù permezz tiegħu!

Kien bniedem sagrififikat. Hajtu kienet quddiesa waħda. Kull quddiesa, fil-mod kif kien iqaddes, kienet tixbah i-ewwei quddiesa tiegħu, filwaqt li kien iqisha wkoll bħallikieku kienet l-aħħar quddiesa li seta' jiċċelebra.

"Kien fuq kollox iqaddes b'tant emozzjoni li kien jippreżżi kien jgħid lu kult-hadd: kliem ċar, mingħajr għaż-żebda jew lajma żejda, fiċ-ċelebrazzjoni, leħnu u l-fisjonomija tiegħu kien bħal jinbidlu"⁴. Baqa' jaħdem u jaġħti eżempju sal-ahħar nifs tiegħu fejn il-lizär li kien jgħattih sar it-terha ta' l-artal, u l-ġisem tiegħu u hajtu kollha d-debha ta' l-aħħar quddiesa tiegħu.

Ismu jibqa' minqux fil-qalb tal-poplu. Huwa mudell għas-sacerdoti, mudell għal dawk fit-triq tal-formazzjoni saċerdotali, mudell għal kult-hadd.

Veru bniedem t'Alla u bniedem tal-bnedmin. ♦

Referenzi

1. *Cerimonja tal-Kandidati*, 18.
2. Gużeppi Delia, *Is-Serv t'Alla Dun Ġorġ Preca*, Żabbar 1971, 23.
3. Ġorġ Preca, *Il-Ktieb il-Kbir*, 55.
4. Gużeppi Delia, *Is-Serv t'Alla*, 23-24.

Bibliografija

Gużeppi Delia, *Is-Serv t'Alla Dun Ġorġ Preca*, Żabbar 1971.

Hector Scerri, "Lis-Sacerdot mhux magħru", *Pastor* (Marzu-April 1990) 22-23.

Arthur Vella, *Identità dejjem imġedda tal-presbiteru*, Aġġornament tal-Kleru, Novembru-Dicembru 2003 (mhux pubblikat).